

6 x 01
T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 18 Eylül 2017
Sayı : 1458

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

5237 Sayılı Türk Ceza Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur. 07/08/2017

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Av. Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Teklif Komisyon				
Esas Komisyon	Adalet			
Tarih	06 Ekim 2017		E.No: 2/1840	
Yenil. Üye	Bşk. Yrd.	Başkan	Çi. Bşk. Üye	Gen. Bşk.
İA	İB	K.T.	K.T.	
TBMM BAŞKANI	İM			

TBMM
KANUNLAR ve KARARLAR BÖLÜMÜ
19 Eylül 2017
Numara:

TBMM
GENEL YERLEK
19 Eylül 2017
No: 156547

GEREKÇE

Adam kayırma, iltimas; hakkı olmadan bir makama gelme, yasa ve kurallara aykırı şekilde kayırma, yasaları kuralları çiğneyerek birine arka çıkma. Kelime anlamı olarak bu içeriğe sahip iltimas sadece toplumda bazı şanslı bireyleri kayırmayı değil, bu kayırma nedeniyle liyakatı hiçe sayarak elinden tutulan kimseleri hak etmedikleri görevlere getirme sonucunda devlet kurumlarının işleyişinin bozulmasıyla toplum düzenini doğrudan ilgilendiren bir husustur.

Toplumda devlet kurumlarının düzenli işlemesi, devlet kurumlarına liyakat sahibi emek vermiş kimselerin hak ederek gelmesi, görevlerinde yükselmesi, akrabalık ilişkilerinin aile içinde sosyal ilişkilerle sınırlı kalarak devlet kurumlarına zarar verilmesinin engellenmesi, toplumda yaşayan bireylerimizin anayasal eşitlik haklarının muhafaza edilmesi, bunlara uymayan kimselerin ceza kanunumuz tarafından cezalandırılması devletimizin bekası için vazgeçilmez bir unsurdur. 2709 Sayılı 1982 Anayasasının 70. Maddesi kamu görevlerine girme başlığı altında, *“Her Türk, kamu hizmetlerine girme hakkına sahiptir. Hizmete alınmada, görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilemez.”* Amir hükmüyle Türk vatandaşlarının kamu hizmetine girme hakkını ve kamu hizmetine girişlerde hiçbir ayrıcalık tanınmayacağını anayasal güvence altına almıştır.

Kanunsuz suç ve ceza olmaz anayasal ceza hukuku ilkemiz gereğince, ceza kanunumuzda daha önce düzenlenmemiş bulunan ve bu kanun değişikliği teklifine konu edilen belli akrabalık ilişkilerine ve devlet makamlarında söz sahibi olan kişileri tanıma nedeniyle hak etmediği halde liyakat esasına aykırı olarak iş sahibi olan kişilerin devlet kurumlarının işleyişine zarar vermesinin engellenmesi, liyakat sahibi kişilerin menfaatlerinin korunması ile Anayasa 10. Maddede yer alan eşitlik ilkesinin gereğinin sağlanması amaçlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE-1 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunumuzun Dördüncü Kısmı Millete ve Devlete Karşı Suçlar ve Son Hükümler kısmına yeni bir madde eklenerek, üçüncü derece kadar bu derece dahil kan ve kayın hısmı olan akrabaların, devlet kurumlarında göreve gelmesinde liyakat esasına aykırı olarak sırf bu akrabalık ilişkisinin verdiği kolaylıktan yararlanmak suretiyle, iltimasla göreve getirilmesinin ve görevlerinde yükselmesinin, devlet makamlarında söz sahibi olan kişileri tanımak onları bir göreve atanmak yahut görevde yükselmek için iltimasla aracı olarak kullananların ve bu atamaya iştirak eden kamu görevlilerinin Türk Ceza Kanunu tarafından cezalandırılmasıyla, Anayasa Madde 70 de düzenlenen "*Her Türk, kamu hizmetlerine girme hakkına sahiptir. Hizmete alınmada, görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilemez.*" Anayasal hükmüne aykırı davranışların cezalandırılmasıyla, yine Anayasanın 10. Maddesinde düzenlenen eşitlik ilkesinin gereğinin sağlanması ve devlet kurumlarında liyakat esası gözetilerek, kurumların işleyişinin düzeni ile devletimizin bekası ve liyakat sahibi kimselerin menfaatleri korunmaya çalışılmıştır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

**5237 SAYILI TÜRK CEZA KANUNUNDA (TCK) DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE-1 5237 sayılı Türk Ceza Kanununa aşağıdaki madde eklenmiştir.

- (1) “Devlet memurluğu, özel hükümlere tabi kamu görevlerine (hakim savcı rütbeli askerler ve üniversite öğretim görevlileri) ve istisnai memurluklara, kamu tüzel kişiliklerinde, atama, açıktan atama yöntemleriyle göreve getirmede ve mevcut görevlerinde yükselmede, devlet makamlarında yönetici, üst yönetici, memur ve müstahdem, işçi sıfatı taşıyanların 3. Derece kadar ve bu derece dahil kan ve kayın hısımlarını göreve getirmede ve mevcut görevlerinde yükselmede iltimas davranışında bulundukları tespit edilenler ve iltimasla bu göreve getirilenler ile mevcut görevlerinde iltimasla yükseltilenler 1 yıldan 3 yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır.”
- (2) Devlet makamlarında söz sahibi olan kamu görevlilerini tanımaları nedeniyle yukarıda belirtilen görevlere, aralarında akrabalık ilişkisi bulunmasa bile atanmada aracı olarak kullananlar ve ilgili atamaya aracılık eden kamu görevlileri birinci fıkrada belirtilen ceza ile cezalandırılır.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

